

IZBIRA PRAVEGA POKLICA

*Kakšen poklic imaš, je vseeno.
Vsi poklici so enako visoko.
A važno je, da delaš pošteno
in ne samo z levo roko.*

Tone Pavček

<https://www.youtube.com/watch?v=qBuso2selQg>

Pripravila: Sabina Breznik,
šolska svetovalna delavka

VLOGA STARŠEV PRI POKLICNEM ODLOČANJU

POGOVOR Z OTROKOM:

- Kaj rad počneš?
- Kaj ti je v šoli zanimivo? (predmet)
- Kakšna osebnost si?
- Kako te jaz vidim (iskreno spregovoriti o močnih in šibkih področjih)?
- Skupaj brskati po internetu, npr. branje o določenem poklicu, primerjati poklice ...

Besede *Tako kot se boš odločil* vodijo mlade v osamljenost pri pomembni odločitvi.

Pred izbiro je potrebno premisliti:

Kaj me
zanima?
INTERESI

Ali sem zdrav?
ZDRAVJE

Kaj zmorem?
SPOSOBNOSTI

Kako delam?
DELOVNE-UČNE
NAVADE

Kakšen sem?
OSEBNOSTNE
LASTNOSTI

SPOZNAVANJE POKLICA

Poiskati naziv poklica.

Naloge, zadolžitve.

Tipična delovna mesta, urnik,
pogoji dela.

Delovna sredstva, pripomočki,
metode dela.

Potrebna znanja.

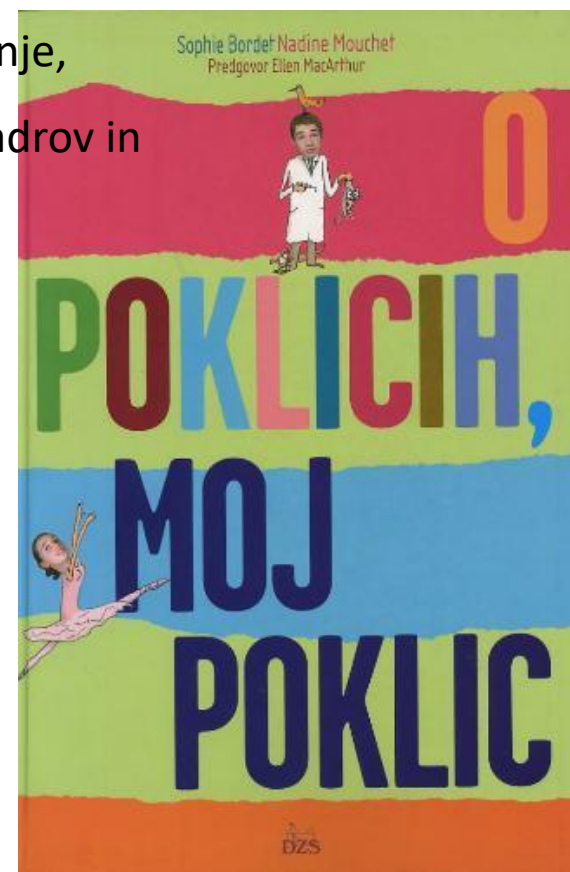
Poti izobraževanja.

Motivacija za poklic (ugled, denar, potovanja,
nezahtevna šola, dinamičnost dela, moderen
poklic ... ?)

Razpis!

KJE DOBITI INFORMACIJE O POKLICIH?

- **Učitelji, svetovalni delavec**
- Zavod za zaposlovanje
- Internet: spletne strani srednjih šol; Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport (vpis v srednje šole); Javni sklad RS za razvoj kadrov in štipendije
- **Youtube – filmčki To bo moj poklic**
- **Mojaizbira.si**
- **Dijaški.net**
- **Informativa**
- **Dnevi odprtih vrat srednjih šol**
- **Informativni dnevi**

O ČEM SE JE DOBRO POZANIMATI NA INFORMATIVNIH DNEVIH (17. in 18. 2. 2023)

1. Ali pouk poteka v turnusih?
2. Kako je z malico?
3. Ali ima šola telovadnico, garderobo?
4. Kakšne interesne dejavnosti, obvezne izbirne vsebine ponuja šola?
5. Praksa – potek, si jo lahko izberejo sami ...
6. Kateri tuji jeziki so na voljo?
7. Ali šola izvaja t.i. “5. predmet” oz. predmet splošne mature na šoli?
8. Kakšen je uspeh dijakov – osip?
9. Kakšno je dijaško organiziranje?
10. Kakšni statusi so na voljo za dijake (športnik, kulturnik, vozač)?

SREDNJEŠOLSKI PROGRAMI

POGOJ ZA VPIS:

- končanih najmanj 7 razredov OŠ
- končana OŠ s prilagojenim programom

TRAJANJE:

2 leti

Nižje poklicno
izobraževanje

ZAKLJUČEK:

zaključni izpit

NADALJEVANJE:

-srednje poklicno ali
srednje strokovno in
tehniško izobraževanje

SREDNJEŠOLSKI PROGRAMI

POGOJ ZA VPIS:

- končana OŠ
- končano nižje poklicno izobraževanje

TRAJANJE:

3 leta

**Srednje poklicno
izobraževanje**

ZAKLJUČEK:

zaključni izpit

NADALJEVANJE:

- poklicno tehniško (3 + 2)
- maturitetni tečaj

SREDNJEŠOLSKI PROGRAMI

POGOJ ZA VPIS:

- končana OŠ
- končano nižje poklicno izobraževanje

TRAJANJE:

4 leta

**Srednje strokovno
in tehniško**

ZAKLJUČEK:

poklicna matura

NADALJEVANJE:

- višje in visoke strokovne šole
- s predmetom splošne mature:
nekateri univerzitetni programi
- maturitetni tečaj

SREDNJEŠOLSKI PROGRAMI

POGOJ ZA VPIS:

-končana OŠ

-VRSTE: gimnazija, športni oddelek gimnazije, umetniška, klasična, tehniška, ekonomska

TRAJANJE:

4 leta

Gimnazijski programi

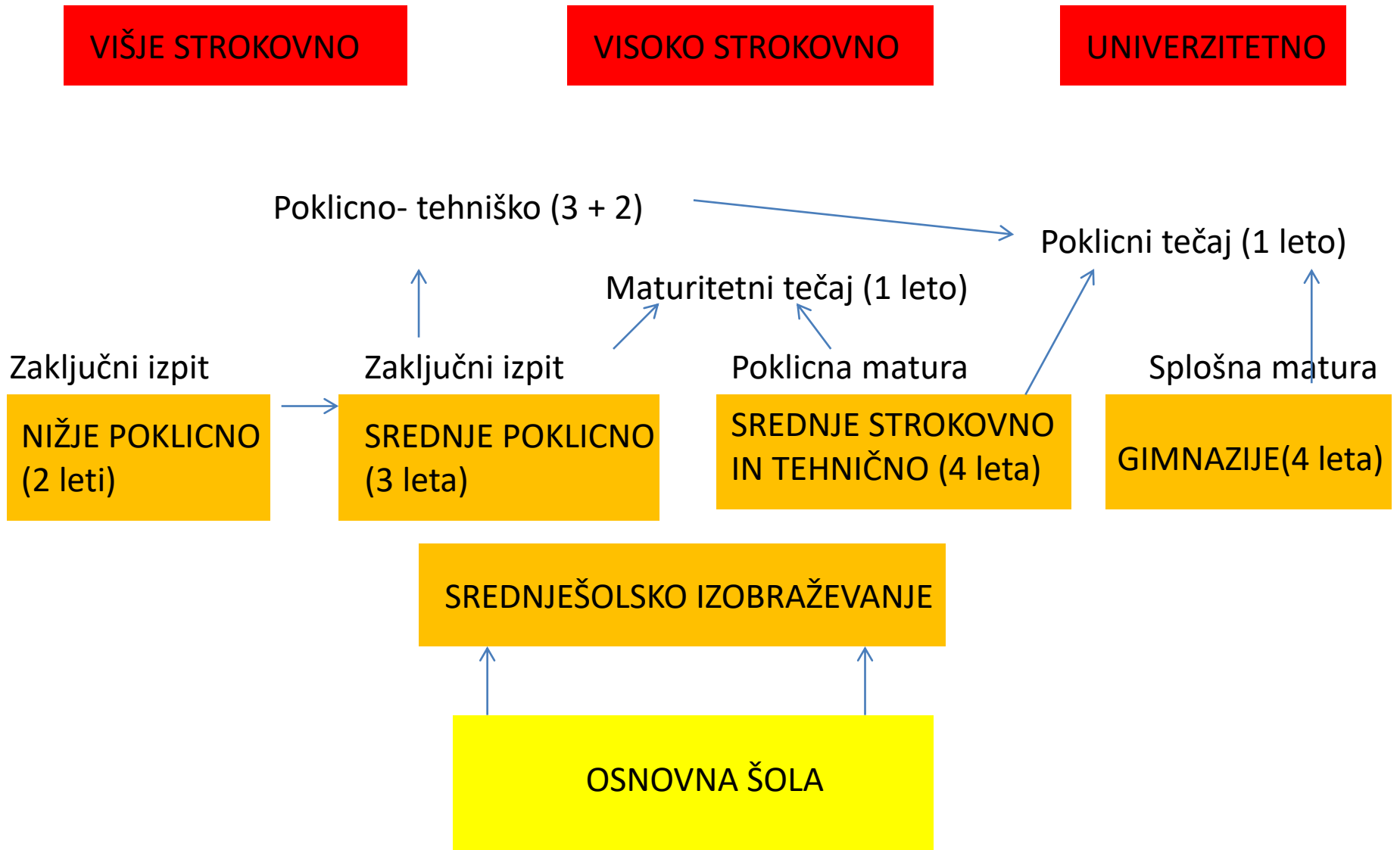
ZAKLJUČEK:

matura

NADALJEVANJE:

-višje, visoke strokovne šole, univerzitetni programi

SHEMA IZOBRAŽEVANJA V REPUBLIKI SLOVENIJI

MERILA ZA IZBIRO

UČNI USPEH

- zaključne ocene obveznih predmetov iz 7., 8. in 9. razreda osnovne šole in
- **Z učnim uspehom kandidat lahko dobi največ 175 točk.**

NPZ

- ob soglasju staršev (MAT + SLO)
- če je omejitev vpisa in je na spodnji meji več kandidatov z enakim številom točk

OŠ - predmeti	točke	točke	Točke
	7.	8.	9.
slovenščina	5	5	5
matematika	5	5	5
tuji jezik	5	5	5
likovna vzgoja	5	5	5
glasbena vzgoja	5	5	5
geografija	5	5	5
zgodovina	5	5	5
Domovinska in državljanska kultura in etika	5	5	
fizika		5	5
kemija		5	5
biologija		5	5
naravoslovje	5		
tehnika in tehnologija	5	5	
šport	5	5	5
SKUPAJ	55	65	55
SKUPAJ	175		

MERILA ZA IZBIRO

PREIZKUSI NADARJENOSTI, ROČNIH SPRETNOSTI, ŠPORTNI DOSEŽKI,

- **rudarstvo** (geotehnik) - psihofizična sposobnost
- **zobotehnik** – ročne spretnosti
- **fotografski tehnik** – likovna nadarjenost
- **tehnik oblikovanja**- likovna nadarjenost
- **umetniške gimnazije** (glasbena smer, plesna smer – psihofizične sposobnosti, glasbena oz. plesna nadarjenost ter za petje še starost; likovna smer – likovna nadarjenost)
- **športni oddelek gimnazije** – psihofizične sposobnosti, športni dosežki
- **Waldorfska gimnazija** – pogovor s kandidatom in starši

IZVAJANJE NEKATERIH PROGRAMOV V VAJENIŠKI OBLIKI

- Vsaj 50% izobraževanja se izvede pri delodajalcih (običajni programi cca. 22%)
- šole, ki bodo 2023/24 izvajale programe tudi v vajeniški obliki:
 - ✓ **MIZAR** (ŠC NM, ŠC SG, ŠC Nova Gorica, ŠC Škofja Loka, Les.šola MB)
 - ✓ **KAMNOSEK** (SGGOŠ Ljubljana)
 - ✓ **OBLIKOVALEC KOVIN-ORODJAR** (SIC Bežigrad, ŠC Škofja Loka, ŠC NM, ŠC Nova Gorica, TŠC Maribor, Murska Sobota, ŠC Ptuj)
 - ✓ **GASTRONOMSKE IN HOTELIRSKE STORITVE** (Izola, Radenci)
 - ✓ **STEKLAR** (Rogaška Slatina)
 - ✓ **PAPIRNIČAR** (SIC Bežigrad – program se bo izvajal samo v vajeniški obliki)
 - ✓ **SLIKOPLESAKAR-ČRKOSLIKAR** (ŠC Kranj, Srednja gradbena šola MB)

- ✓ **STROJNI MEHANIČAR** (ŠC NM, Škofja Loka, Velenje, Krško-Sevnica)
- ✓ **ZIDAR** (ŠC Kranj, NM, SGGOŠ LJ, Sr. gradbena šola in gim. MB)
- ✓ **ELEKTRIKAR** (ŠC Kranj, Velenje)
- ✓ **Mehatronik-operater** (ŠC NM, Srednja tehniška šola KP, SIC Bežigrad, Murska Sobota, ŠC Kranj)
- ✓ **KLEPAR-KROVEC** (ŠC Ptuj, SIC Bežigrad)
- ✓ **AVTOSERVISER** (SIC Bežigrad, ŠC Škofja Loka, ŠC Novo mesto, ŠC Ptuj)
- ✓ **AVTOKAROSERIST** (SIC Bežigrad, ŠC Škofja Loka, ŠC Novo mesto, ŠC Ptuj, ŠC Nova Gorica)

- ✓ **TAPETNIK** (ŠC Škofja Loka)
- ✓ **INŠTALATER STROJNIH INŠTALACIJ** (ŠC Škofja Loka, ŠC Nova Gorica, ŠC Novo mesto, ŠC Ptuj)
- ✓ **DIMNIKAR** (Sr. Gradbena šola in gimnazija MB)
- ✓ **TESAR** (ŠC Novo mesto, MB)
- ✓ **IZVAJALEC SUHOMONTAŽNE GRADNJE** (MB)
- ✓ **PEČAR** – polagalec keramike (MB)
- ✓ **IZDELOVALEC KOVINSKIH KONSTRUKCIJ** (ŠC Ptuj)

•seznam delodajalcev na spletni strani MIZŠ (Vpis v SŠ – Učna mesta) ter na šolah, ki bodo izvajale tovrsten način izobraževanja (DO 16. 6. 2023 – oddati podpisano vajeniško pogodbo). Kandidat s pravočasno dostavljeno vajeniško pogodbo bo iz izbirnega postopka izvzet.

VAJENIŠTVO

- vajenci imajo status dijaka.
- prejemajo vajeniško nagrado – ne vpliva na štipendije

- 1. letnik cca. 80-250 evrov,
- 2. letnik cca. 150-300 evrov,
- 3. letnik cca. 170-400 evrov

mesečno (če nagrada znaša več kot 172 evrov mesečno, je obdavčena)

Kandidati izpolnijo enako prijavnico – pripis pri navedbi programa: **MIZAR – VAJENIŠKA OBLIKA**;

NOVOSTI

NOVI PROGRAMI V NAŠI BLIŽINI:

Že lani:

ŠC Postojna – predšolska vzgoja

Gimnazija in SŠ Kočevje – tehnik računalništva

ŠC Nova Gorica – gastronomija in turizem

SGGOŠ Ljubljana – tehniška gimnazija (s poudarkom na arhitekturi in gradbeništvu)

PTI = 3+2: FRIZERSKI TEHNIK (na Srednji frizerski šoli Ljubljana, SŠ za oblikovanje Maribor, ŠC Celje, ŠC Kranj, ŠC Krško-Sevnica)

NOVI PROGRAMI V NAŠI BLIŽINI:

Letos:

Slašičar – Srednja šola Izola

Tehnik računalništva – Gimnazija, elektro in pomorska šola Piran

TRAJANJE STATUSA PO NOVI ZAKONODAJI

Trajanje izobraževalnega programa + **2 leti za ponavljanje in prestopanje**. Dijaki s posebnimi pravicami še 2 dodatni leti za ponavljanje (*17. člen ZGIM in 46. člen ZPSI*)

UČENCI S POSEBNIMI POTREBAMI

Učenci z izdanimi odločbami o usmeritvi do izbirnega postopka morajo zbrati min **90% točk** v primeru omejitve vpisa (velja za 1. in 2. krog).

Sreča ni v tem, da delaš tisto, kar bi rad delal,
ampak da rad delaš tisto, kar moraš delati.

